توكيو وليمپيادا سپورت جارىسنا نازار

"ارمان قۇراماسى" تاعى 2 التىن مەدال الدى جۇڭگو جىلدامدىعى تاعى دا توسىن سي سىلادى

شينجۋا اگەنتىگىنىڭ 8 ـ ايدىك 5 ـ كۈنى توكيودان بەرگەن حابارى (تىلشىلەر ژاڭ چين ـ وۋ، ژاڭ جىڭجى، گاڭ يە). 8 ـ ايدىك 5 ـ كۈنى ايتۇلى 2 "ارمان قۇراماسى" جۇڭگونىڭ قورجىنىا تاعى 2 التىن مەدال سالدى. ۇستەل دوپتان جۇڭگونىڭ ايەلدەر قۇراماسى جاپونياني تولىق جەڭسىپەن ۇتىپ، وليمپيادا ايەلدەر ۇستەل دوپ توپتىق جارىسىندا قاتارىنان 4 كەزەك اعا جۇلدەگەر بولۇدن جۇزەگە اسردى؛ 14 جاستاعى جاس ساڭلاق چۋان حۇڭچان 10 مەترلىك تۇعىردان سۇعا سەكىرۇدە ويلاعانىندداي التىن مەدالعا يە بولدى. اتلەتيكا الاڭىندا "جۇڭگو قۇيىنى" تاعى ءبىر مارتە كوتەرىلىپ، كۇش جالعاپ جۇگىرۇدەن ەرلەر جانە ايەلدەر قۇراماسى قول ۇستاسا 4×100 مەترگە كۇش جالعاپ جۇگىرۇدىڭ شەشۇشى جارىسىنا كىردى.

تۇستەن كەيىن وتكەن ايەلدەردىڭ جەكەلەي 10 مەترلىك تۇعىردان سۇعا سەكىرۇنىڭ شەشۇشى جارىسىندا چۋان حۇڭچان جانە ونىڭ ساپتاسى چين يۇيشي بىرگە جارىسقا شىقتى. جارىس جۇمباعى العاشقى سەكىرۇدەن ـ اق شەشلىپ سالا بەردى، حالقارالىق ۇلكەن جارىسقا العاش قاتىسقان چۋان حۇڭچان 5 رەتكى سەكىرۇدىڭ ۇشەۋىندە تولىق ءنومىر الىپ، 466.20 نومىرمەن ولىمپياداداعى سۇعا سەكىرۇ جارىسى تاريحىنداعى ەڭ جوعارى ءنومىر، سوندداي ـ اق وسى رەتكى وليمپياداداعى جۇڭگو ژاكىلدەر ۇيىرمەسىنىڭ شىنىدە جاسى ەڭ كىشى اعا جۇلدەگەر بولۇ سياقتى رەكورد تاردى جاڭالاۋمەن قويماي، ونىڭ مۇلتىكسىز دەرلىك سۇ شاشىراتپاۋ تەحنيكاسى دا "سۇعا تۇشىارا تاستاعاندا شاشىراي- تىن مونشاق تا ونىكنەن ۇلكەن بولار ەدى" دەگەن سياقتى تالقى تاقىرىپتارىن ەڭ كوپ نزدەلگەندەر تىزىمىنە شعاردى. چين يۇيشي كۇمىس مەدال الدى.

كەشتە وتكەن ايەلدەر ۇستەل دوپ توپتىق جارىسىنىڭ شەشۇشى جارىسىندا، جۇڭگونىڭ ايەل ساڭلاقتارى دايىشى ەلگە ەشقاندداي وراي بەرمەي، 3 كەزەك ايقاسۇمەن ـ اق قارسىلاسىن جەڭىپ الىپ، جۇڭگو ژاكىلدەر ۇيىرمەسى ءۇشىن 34 ـ التىن مەدالدى قورجىنعا سالدى. جۇڭگو شيانگگاڭ قۇراماسى قولا مەدال الدى.

سۇ بيىگتيان 100 مەترگە جۇگىرۇدىڭ شەشۇشى جارىسىندا تاريح جاراتقان سوڭ، جۇڭگو جىلدامدىعى 8 ـ ايدىك 5 ـ كۈنى توكيونىڭ جاڭا مەملەكەتتىك اتلەتيكا الاڭىندا تاعى دا تاڭداي قاقتىردى، كۇش جالعاپ جۇگىرۇدەن ەرلەر مەن ايەلدەر قۇراماسى قاتارىنان 4×100 مەترگە كۇش جالعاپ جۇگىرۇدىڭ شەشۇشى جارىسىنا جولداما السا؛ 3 اتتاپ السقا سەكىرۇدىڭ شەشۇشى جارىسىندا جۇ يامەيڭ ءوزىنىڭ ەڭ جاقسى ناتيجەسى بولعان 17 مەتر 57 سانتيمەترلىك ناتيجەمەن ەكىنشى جۇلدەگەر بولدى. كۇرەس تۇرلەرى دە توسىن سيعا قۇشاق اشىپ، پاڭ چيانيۇي 53 كيلوگرامدىق سالماقتاعى ايەلدەردىڭ ەركىن كۇرەسىنەن شەشۇشى جارىسقا جولداما الدى.

ال امەريكا مەن جاپونياعا بۇل كۇنى "ۇرەي" ءتۇندى، امەريكا قۇراماسى 4×100 مەترگە كۇش جالعاپ جۇگىرۇدىڭ ىرىكتەۋ سايىسىندا تاياقشا بەرۋ ـ الۋدان ءمۇلت كەتىرىپ گرۇپپادا تەك 6 ـ ورىنعا جايعاسىپ، اعا جۇلدەگەرلىكتەن ۇمىتكەر وسالايشا جارىس جولىنان ەرتە شعىپ قالدى. جۇڭگو كورەرمەندەرىنە تانىس ءتۇر ـــ ەرلەردىڭ 110 مەترگە بوگەتتەن قارعىپ جۇگىرۇ جارىسىندا اعا جۇلدەگەرلىكتەن ۇمىتكەر ـــ امەريكانىڭ ەل ىشىندە وتكەن وليمپياداعا ىرىكتەۋ جارىسىندا بيىلعى العاشقى ەڭ جاقسى ناتيجە 12 سەكۇند 81 تاقىلەمەن جۇگىرگەن حوللوۋاي 13 سەكۇند 09 تاقىلەمەن 2 ـ بولىپ، لوندون وليمپياداسىنىڭ كىشى جۇلدەگەرى، 31 جاستاعى يامايكا جەلايعى 0.05 تاقىلەمەن الدا كەلىپ، ويلاماعان جەردەن اعا جۇلدەگەرلىكتى الىپ كەتتى.

جاپونياعا ءۇزىنىڭ باسىم ءتۇرى كاراتەانىڭ جارىسى باستالعان العاشقى كۇندە جالعىز كۇمىس مەدال الىپ، مەدالدان دەرلىكتەي قۇرالاقان قالدى؛ ال داياشى ەل جەڭىستىك الماي قويمايمىز دەپ دىنتەگەن جاراتاسا ورمەلەۋدەن ەرلەردىڭ جالپىلىق تۇرىنده جاپونيانىڭ ۇلكەن ءۇمىت ارتقان ۇكىلى ساڭلاعى يۇچى جيا ءۇزىنىڭ باسىم ءتۇرى قيىندىق جارىسندا اعاتىنىق جىبەرىپ تەك 4 ـ ورىنعا جايعاسسا، يسپانيانىڭ 18 جاستاعى جاس شەبەرى لوپەس اعا جۇلدەگەرلىكتى قانجىعاسنا بايلادى. بۇل ولىمپيادا تاريحىنداعى جاراتاسقا ورمەلەۋدەن تۇڭعىش التىن مەدال ەدى.

ولىمپياداعا جاڭادان قوسىلعان تاعى ءبىر ءتۇر حۇابان تۇرىنده سول كۇنى وسى جولعى ولىمپيادانىڭ ەڭ سوڭعى التىن مەدالى جارىققا شىقتى، اۋستراليا ساڭلاعى جاپونيانىڭ وسى تۇردەن التىن مەدالدى مونوپولياۋىن تالقاندداپ، ەرلەردىڭ توستاعان ءتارىزدى الاڭداعى اعا جۇلدەگەرى اتاندى. وسالايشا حۇابان جارىسى ياقتاپ، داياشى ەل جاپونياعا 3 التىن مەدال بۇيىردى؛ جۇڭگونىڭ جاس ساڭلاعى زىڭ ۇىنحۇي وسىنىڭ الدىندا ياقتاعان ايەلدەردىڭ ەركىن جارىسندا 6 ـ ورىن الدى.

كۇش جالعاپ جۇگىرۇ، بوگەتتەن قارعىپ جۇگىرۇ تۇرلەرىندە ازدى ـ كەم مەسەلەسى قايتقانىمەن، امەريكا 8 ـ ايدىك 5 ـ كۇنى اتلەتيكا، بوكس جانە رەزينا قايىقتىڭ تىنىق سۋ جارىس تۇرلەرىنەن 4 التىن مەدال الدى. التىن مەدال تاقتاسىندا جۇڭگو 34 التىن، 24 كۇمىس، 16 قولا مەدالمەن كوش باستاسا، امەريكا 29 التىن، 35 كۇمىس، 27 قولامەن 2 ـ ورىندى مسە تۇتىنى، جاپونيا 22 التىن، 10 كۇمىس، 14 قولا مەدالمەن 3 ـ ورىنعا جايعاسىنى، ءسويتىپ، الدىڭعى ۇشتىكتىڭ ورىندا وزگەرىس بولعان جوق.

باسكەتبولدان ەرلەر قۇراماسىنىڭ جارتىلاي شەشۇشى جارىسى دا سول كۇنى وسى ءۇز مارەسىنە جەتىپ، امەريكا شەشۇشى جارىستا فرانسيامەن التىن مەدالعا تالاسىتىن بولدى. فرانسيا 89: 90 ۇپايمەن قۇراما سايىندا دونچىچ ويناتىن سلوۋەنيانى ارەڭ جەڭگەن بولاتىن.

سول كۇنى حالقارالىق ولىمپيادا كوميتەتىنىڭ ءتوراعاسى باح توكيوداعى حايجىسىن سۇ ءۇستى جارىس الاڭىنا بارىپ، 8 ـ ايدىك 3 ـ كۇنى ەرلەردىڭ رەزينا قايىق ەسۇندە قوس ادامدىق 1000 مەترلىك جارىسندا 2 ـ ورىن العان جۇڭگو سپورتشىلارى لىۋ حاۋ مەن جىڭ پىڭفەيگە امانداستى. باح وسىنىڭ الدىندا ءۇزىنىڭ 2 سپورتشىنىڭ جارىستاعى ناقتى احۋالىنىڭ جالعاپ تاراتىلۋىن كورىپ، ولاردىڭ ايانباي قۇلشىناتىن رۇحىنا ايرىقشا سۇينەتىندىگىن ءبىلدىردى، سوندداي ـ اق ولاردىڭ الداعى جارىستاردا ۇزدىك ناتيجەگە جەتۋىن تىلەدى.

باح تاعى ول ەكەۋىنە حالقارالىق ولىمپيادا كوميتەتى اعا جۇلدەگەرلەر مەن ەرەكشە داڭقتا يە بولعان سپورتشىلارعا ارنايى جاساعان توكيو ولىمپياداسىنا ارناپ جاسالعان قول ساعات تارتۋ ەتتى، 2 سپورتشى باحقا باسەكە ايداعار قايىقتىڭ مودەلىن سىلادى. بۇل جوننده باح مىنانى ءبىلدىردى: ايداعار قايىق سپورتى توپتىق شايقاس جۇرگىزەتىن، ءبىر نيەتپەن ىنتىماقتاساتىن مادەنيەتتى ايگىلەيدى، اسىرەسە، بيىلعى ولىمپياداناڭ ناقىلىنا "انا ءۇرلىم ىنتىماقتاسايىق" دەگەن ءسوز قوسىلىپ وتىر، ايداعار قايىق سپورتى ولىمپياداداعى رۇحىن ايگىلەۋدىڭ ءبىر ءتۇرى ەكەندىگى داۋسىز.

8 ـ ايدىك 5 ـ كۇنى جۇڭگو ۇستەل دوپ ايەلدەر قۇراماسىنىڭ جاتتىقتىرۋشىسى لي سۇن (سولدان 2 ـ) جانە سپورتشىلارى چن مىڭ (وڭنان 2 ـ)، سۇن يىڭشا (وڭنان 1 ـ)، ژاڭ مانيۇي جەڭىستەرىن قۇتتىقتاۋدا. □ **سۇرەتتى شينحۋا اگەنتىگىنىڭ ءتىلشىسى ژاڭ دۇڭجىن تۇسىرگەن**

پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋ ءۇزىن دە، وزگەنى دە الداعانىنان باسقا دانەڭە مەمەس

ـــــ الەمدىك ىندەتكە قارسى اتتانۋدا "ساياسي ۋىرۋستى"، ءسوز جوق، الاستاۋ كەرەك ②

□ **حالىق گازەتىنىڭ شولۋشىسى**

قازىرگى كەزەڭدە امەريكادا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتى جەدەل تۇرده قايتا بەلەڭ بەرۋدە، سوڭعى كۇندەرى كۇن ساين جاڭادان ارتقان دياگنوزى تۇراقتانعان ناۋقاستار سانى، بالنيتساعا جاتقان ناۋقاستار سانى، ولگەن ناۋقاستار سانى سياقتى ىندەتتىڭ وزەكتى كورسەتكىشتەرى تۇڭگەلدەي قايتا كوتەرىلۋدە. الايدا، ءدال وسىنداي كەزدە، امەريكانىڭ ساياسي الياقتارى ءالى دە پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋعا سالىنىپ، تاعات تاپپاي اتالمىش "جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋ بايانداماسىنىڭ" جاڭا ءتارتىلعان نۇسقاسىن شعارىپ، باسقا ەلگە كۇيە جاعۋ ارقىلى ءۇزىنىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋدا دارمەنسىزدىك كورسەتكەن جاۋاپكەرشىلىگىن وزگەگە جابۋعا ۇرىندى. بۇل علىمدى كوزگە ىلمەگەندىك، ءومىر مەن سالامات ىنتىماقتى نەمقۇرايدى قاراعاندىق، سوندداي ـ اق بۇكىل جەر شارىنىڭ ىنتىماقتاسىپ، ىندەتكە قارسى اتتانۋ قۇلشىنىسىن بۇلدىرگەندىك بولىپ تابىلادى.

امالىيات باسقا ەلگە كۇيە جاعۋدىڭ ءۇزىن اقتاي المايتىندىعىن، پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋدىڭ ءومىردى قۇتقارۋدىڭ شايقاس مورتىنە قىرسىعىن تيگىزەتىندىگىن قايتا ـ قايتا دالەلدەپ وتىر. بۇكىل جەر شارىندا ەمدەۋ تەحنيكاسى ەڭ دامىعان، ەڭ جەتىلگەن ەمدەلگەن امەريكا نە ءۇشىن "ىندەتكە قارسى اتتانۋدا جەڭىلگەن ەل"، "بۇكىل جەر شارىندا ىندەت تاراعان ەل" بولىپ وتىر؟ مۇنىڭ ماڭىزدى ءبىر سەبەبى، جاۋاپكەرسىزدىك كورسەتكەن امەريكانىڭ ساياسي الياقتارى ساياسي باس پايدا ءۇشىن زەيىن ـ قۇاتىن ءۇز ەلىنىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋىنا جۇمساماي، تۇ باستان پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشىپ، ىندەتتى ساياسيلاندىرىپ، ناتيجەسىندە امەريكا حالقىنا اۋىر زارداپ اكەلىپ قويماي، بۇكىل الەمنىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋىنا جىعىلعان ۇستىنە جۇدىرىق بولىپ تيگەندىگى سانالادى.

پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋ ءۇشىن، امەريكانىڭ وسى ساياسي الياقتارى ءۇز ەلىندەگى ىندەت جاعدايىن جانتالاسا بۇركەمەلەپ، قولدان بەيىت زامان جاساۋعا سۇقتاندى. امەريكا اقپارات قۇرالدارى «پالما قايراڭى پوچتا گازەتى» مەن «مايامي اۋانگارد گازەتىنىڭ» جاريالاۋىنشا، فلوريدا شتاتى دەنساۋلىق ساقتاۋ ءبولىمىنىڭ سايتىندا سول جەردە 2020 ـ جىلى 1 ـ ايدا جانە 2 ـ ايدا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ بەلگىلەرى بايقالعان نەمەسە تەكسەرۋ ناتيجەسى بولمەدى بولعان 171 ناۋقاستىڭ ساندى مالىمەتتەرى كورسەتىلگەنمەن، بۇل ساندى مالىمەت 2020 ـ جىلى 5 ـ ايدىڭ 4 ـ كۇنى كەشتە سايتتان وشىرىلگەن. كەيىن اتالعان شتاتتىڭ دەنساۋلىق ساقتاۋ ءبولىمى ساندى مالىمەتتەردى ءۇشىرۋ ناۋقاس ءنومىرىنىڭ ءۇزىلىپ قالۋىنا اپارىپ سوعاتىندىعىن بايقاپ، شاراسىزدان قاتىستى ساندى مالىمەتتەردى قايتا قالپىنا كەلتىرۋگە ءماجبۇر بولعان. ۇرلىعىمدى ءبىلىپ قويار ما دەپ قۇستانىپ، جاسىرىپ ـ جابۋعا تىرىسقان مۇندداي مىسالدار امەريكانىڭ ىندەت جاعدايىن جاسىرعان سانسىز وتىرىنگىنىڭ ءبىرى عانا. ۋاشينگتون داشۋەسىنىڭ بىرنەشە زەرتتەۋىنە نەگىزدەلگەندە، امەريكادا جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋس وكپە قابىنۋ اۋرۋىمەن جۇعىمدالعان جانە ولگەن ناۋقاستار سانى جەكە ـ جەكە 65 ميلليوننان جانە 900 مىڭنان اسقان بولۋى مۇمكىن، ال بۇل ۇكىمەت جاقتىڭ ساناعىنان دەدەقايدا جوعارى ساناق.

پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋ ءۇشىن، امەريكانىڭ بۇل ساياسي الياقتارى "ءۇزى ۇرى وزگەنى قارى دەيتىن"، "قايتا ينالىپ وزگەگە پالە جاباتىن" ماسقارا وين كورسەتۋىن دوعارار ەمەس. ولار جۇڭگو دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ قالىپتى قىزمەت ورىستەتۋىنە كەدەرگىلىك جاساۋعا ۇرىندى دەپ جالا جاپتى. شىندىعىندا، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنان بەتى بۇلىك ەتپەي شەگىنگەن، قىمىس ەتسە ۇيىم جارناسىن تاپسىرۋدى توقتاتامىن دەپ دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنا قۇقاي كورسەتكەن ءدال وسى امەريكانىڭ ءوزى ەمەس پە ەدى. اشقىتان ـ اشىق ىندەتتەن پايدالانىپ اتقا داق سالۋ، ۋىرۋستى بىرەۋگە تاۋەلدەپ، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ الەمدىك ىندەتكە قارسى تۇرۋ ارەكەتىن سايكەستىرۋىنە كەدەرگىلىك جاساعان دا وسى امەريكا ەكەنى ايدان انىق. دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىن "قولاينا جاقسا پايدالانىپ، جاقپاسا كەۋدەدەن يتەرگەن"، كوپ جاقتىلىقتى "قولاينا جاقسا پايدالانىپ، جاقپاسا كەۋدەدەن يتەرگەن دە" تاعى وسى امەريكا. امەريكانىڭ ساياسي الياقتارى قايتا ـ قايتا دابىرالاعان "ۋىرۋستىڭ تەگىن قۇزاۋ" ولاردىڭ جۇڭگوعا كۇيە جاعۋ سىلتاۋىنان باسقا دانەڭە مەمەس. شىندىعىندا، شىن مانىندە علمي جولمەن تەگىن انقتاۋدان باس تارتىپ وتىرعان امەريكانىڭ ءدال ءوزى، ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋ تۇرالى حالقارالىق سەلبەستىكتەن ات تونىن الا قاشىپ وتىرعان دا ءدال وسى امەريكا.

ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋ ماسەلەسىندە جۇڭگو باستان ـ ياق علمي، كاسىبي، قاتاڭ، اشىق، جاريا جانە جاۋاپتى بولۋ پوزيتسياسىن ۇستانىپ، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىمەن ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋ تۇرالى الەمدىك سەلبەستىكتى الدىمەن ورىستەتىپ، دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنىڭ ماماندارىن جۇڭگوعا كەلۋگە 2 مارتە ۇسىنىس ەتتى. مامانداردىڭ گرۇپپاسى قالاعان جەرلەرىنىڭ بارىنە بارىپ، قالاعان ادامنىڭ بارلىعىمەن دە كەزدەستى. ال امەريكا بولسا، ءۇز ەلى ىشىندەگى ەرتە كەزدە جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنە شالدىققان ناۋقاستار قازىرگە بەلگىلى ۋاقىتتان ەرتە بولعاندىعى جايلى حابارلار مەن مالىمەتتەردى امەريكانىڭ ساياسي الياقتارى باستان ـ ياق ولەردەي جاسىرىپ كەلەدى. بيىل 6 ـ ايدا امەريكانىڭ «اتلەتيكا ـ ابروي الاڭى» جۇرنالىنىڭ جاريالاۋىنشا، امەريكا ۇكىمەتى ءۇز ىشىندە جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋستىڭ قايناررىنا تەكسەرۋ جۇرگىزىلمەسىن، ايتپەسە، قۇجىناعان قۇرتقا تولى قۇتىنىڭ قاقپاعى اشىلىپ كەتۋى مۇمكىن دەپ ەسكەرتكەن. دەگەنمەن قالاي جاسىرسا دا، امەريكا بۇل ماسەلەلەردەن ءۇز باسىن اراشالاي الماق ەمەس: دەتريك فورتى بيولوگيالىق تاجىريبەحاناسىنىڭ ۋاقتشا جابىلۋى "ەلەكتروندىق تەمەكى قابىنۋى" سياقتى سەبەبى بەلگىسىز تىنىس الۋ جۇيەسىندەگى اۋرۋلارمەن تەگى قاندداي بايلانىسى بار؟ امەريكا جاق دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىن نە ءۇشىن كۇنى بۇگىنگە دەيىن امەريكادا دەتريك فورتىنا كەلۋگە شاقىرماي وتىر؟ ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋ ماسەلەسى ءۇشىن جۇڭگوعا كەلۋگە بولعان جەردە نە ءۇشىن امەريكاعا بارۋعا بولمايدى؟

پروجەكتردىڭ جارىعىن باسقانىڭ بەتىنە سالىپ، وزىنە سالماۋ ءزايبىرى قاندداي لوگيكا؟ امەريكا ساياسي الياقتارىنىڭ ءىس ـ ارەكەتى ولاردىڭ فاكتىپەن، شىنىدىقپەن مۇلدە ساناسپايتىندىعىن، قاتاڭ تۇرده علمي جولمەن ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋعا دا قىزىقپايتىندىعىن، تەك ىندەت جاعدايىنان پايدالانىپ باسقالاردى جامان اتتى ەتۋمەن جانە ساياسي الياقتىقپەن شۇعىلدانعىسى عانا كەلەتىندىگىن تولىق دالەلدەپ وتىر. ايتسە دە، قاندداي دا ءبىر پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋ ارەكەتى امەريكانىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۋداعى دارمەنسىزدىگىن، بۇكىل الەمنىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋىن ەتەكتەن تارتقان ۇناماسىز شىندىعىن وزگەرتە المايدى. امەريكا ۇكىمەتى مىنانى، ءسوز جوق، بىلگەنى ءجون: تاريحتان بەتتىنە تالاي ـ تالاي سالىق تۇسكەن دەتريك فورتى، تاجىريبەحانانىڭ بەلگىلەمەگە قايشىلىق جاساۋىمەن، لاس زاتتارىنىڭ بىلەۋىمەن اتى شۇلى دەتريك فورتى جوننده حالقارالىق قوعامنىڭ كۇمان كەلتىرىپ، امەريكادان تۇسىنىك جانە جاۋاپ بەرۋدى تالاپ ەتۋىنە، سوندداي ـ اق دۇنيە جۇزىلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىن تۇبەگەيلى تەكسەرۋگە ۇندەۋگە تولىق قاقسى بار. جاڭا تيپتى ايدارشا ۋىرۋستىڭ تەگىن انقتاۋ ءۇشىن عانا ەمەس، امەريكا حالقىن قامتىعان دۇنيە جۇزىندەگى ءار ەل حالقىنىڭ ءومىرىنىڭ حاۋىپسىزدىگى ءۇشىن، مۇندداي تالاپتىڭ قويىلۋى ابدەن ورىندى. بۇعان امەريكا لايىقتى تۇسىنىك بەرمەسە، وعان ارتىلعان كۇمان سەيىلمەيدى.

تاياۋدا امەريكا اقپارات قۇرالدارى ءنومىر قويۋ ەرەجەسىنە وزگەرىس ەنگىزۋ ارقىلى امەريكانى "بۇكىل الەمدەگى ىندەتكە قارسى اتتانۋدىڭ ءبىرىنشىسى" دەگەن "تاققا" مىنگىزدى. الايدا، بۇكىل دۇنيە ءجۇزى امەريكادا ۇزدىكسىز قايتالانعان ىندەت جاعدايىنىڭ ساياسي الياقتىقپەن شۇعىلدانعىسى كەلمەيتىندىعىن، قايتا قول قۇسىرىپ قاراپ وتىرۋ مەن قۇرعاق ايعاي ـ سۇرەن ىشىندە ونان ارى اۋىرلاي تۇسەتىندىگىن ايقىن كورىپ وتىر. ءبىز امەريكانىڭ ساياسي الياقتارىنا ار ـ ۇجدانداردىڭ مەن ۇستامدى اقىلدى تەزىرەك تاۋىپ الۋدار، پالەنى باسقاعا اۋدارىپ، جاۋاپكەرشىلىكتەن ات تونىن الا قاشۋدى ەرتەرەك دوعارىڭدار دەپ كەڭەس بەرەمىز. قانشا ايتقانمەن، زورەكەرلىك وي ۋىرۋستى توسا المايدى، وكتەمدىك لوگيكاسى ىندەت جاعدايىن تەجەي المايدى. ومىرگە، شىندىققا، علىمعا قۇرمەت ەتۋ عانا ىندەتتى جەڭىپ شعۇدىڭ بىردەن ـ ءبىر شعار جولى، ادامزاتتىڭ سالاماتتىق باقتىن قورعاۋدىڭ ومىردەگى دۇرىس جولى.

(شينحۋا اگەنتىگىنىڭ 8 ـ ايدىك 5 ـ كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 30 ميلليارد 610 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 30.6% ارتىپ، رايونىمىز سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 46.5%ن يەلەپ، بىلتىرعى ۇقساس مەزگىلدەگىمەن سالىستىرعاندا 4.1 پايىز جوعارىلاعان؛ شەكارالىق شاعىن سوما تاسىلىندەگى يمپورت ـ ەكسپورتتىڭ جالپى قۇنى 30 ميلليارد 270 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 15.9% ارتىپ، رايونىمىز سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 46%ن يەلەگەن.

الدىڭعى جارتى جىلدا جۇڭگو شينجياڭنىڭ "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" جەلى بويىندداعى ەلدەرمەن جانە وڭىرلەردەگى جالپى بەتتىك ەكونوميكالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناس كەلىسىمىن جاساسقان ەلدەرمەن بولعان ەكونوميكا ـ ساۋدا بارىس ـ كەلىسى جىيىلەپ، يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى كورىنەكتى ارتتى. "ءبىر بەلدەۋ، ءبىر جول" جەلى بويىندداعى ەلدەرگە قاراتىلعان يمپورت ـ ەكسپورتتىڭ جالپى قۇنى 56 ميلليارد 650 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 23.1% ارتىپ، رايونىمىز سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 86%ن يەلەدى؛ وڭىرلەردىڭ جالپى بەتتىك ەكونوميكالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناس كەلىسىمىن جاساسقان ەلدەرگە قاراتىلعان يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 4 ميلليارد 660 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 23.9% ارتتى.

ەكسپورت ەتىلگەن تاۋارلاردىڭ تۇرىنەن قاراعاندا، رايونىمىزدا ەڭبەك شوعىرلانعان ونىمدەردىڭ ەكسپورت ەتىلۋى جىلدام ارتىپ، ماشينا ـ ەلەكتر ونىمدەرىنىڭ سالىستىرماسى جوعارىلاعان. الدىڭعى جارتى جىلدا ەڭبەك شوعىرلانعان ونىمدەر ەكسپورتىنىڭ جالپى قۇنى 22 ميلليارد 430 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 58.2% ارتىپ، رايونىمىز سىرتقى ساۋدا ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 44.7% يەلەگەن؛ ماشينا ـ ەلەكتر ونىمدەرىنىڭ ەكسپورتى 16 ميلليارد 60 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 61.7% ارتىپ، رايونىمىز سىرتقى ساۋدا ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 32%ن يەلەپ، ۇستاعان سالىستىرماسى بىلتىرعى ۇقساس مەزگىلمەن سالىستىرعاندا 2.3 پايىز وسكەن.

حالقتىق كاسىپورندار ءالى دە رايونىمىزدىڭ سىرتقى ساۋداسىنداعى نەگىزگى كۇش. الدىڭعى جارتى جىلدا حالقتىق كاسىپورندارداڭ يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى 54 ميلليارد 200 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 42.6% ارتىپ، رايونىمىز سىرتقى ساۋدا ەكسپورت جالپى قۇنىنىڭ 82.3% يەلەدى. مۇنىڭ ىشىندە ەكسپورت 46 ميلليارد 300 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 50.2% ارتتى؛ يمپورت 7 ميلليارد 900 ميلليون يۋان بولىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 9.9% ارتتى.

الدىڭعى جارتى جىلدا ءۇرىمجى قالاسىنىڭ، دە قازاق اۋتونومياليا وبلىسىنىڭ، قاشقار ايماعىنىڭ، تارباعاتاي ايماعىنىڭ، سانجى حۇيزۇ اۋتونومياليا وبلىسىنىڭ، اقسۋ ايماعىنىڭ، شىحىزى قالاسىنىڭ، التاي ايماعىنىڭ، قارامايلى قالاسىنىڭ، قۇمىل قالاسىنىڭ سىرتقى ساۋدا يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى تۇڭعىلەدەي تۇرلىشە دەڭگەيدە ارتۋدى جۇزەگە اسردى، مۇنىڭ ىشىندە ءۇرىمجى قالاسىنىڭ يمپورت ـ ەكسپورت جالپى قۇنى تۇتاس شينجياڭنىڭ ءارقايسى ايماق، وبلىس، قالالارىندا الدىڭعى ورىندا تۇر.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قۇرىلىسىن حالقتا تىيىمدىلىك جاساۋ نىسان قامباسىنا كىرگەزىپ، بايلىق قاينارىن ءبىر تۇتاس جوسپارلاپ، بار كۇشپەن "مىڭ شاقىرىمدىق كوش جولىنداعى باقت ايالداماسىن" قۇرىپ، مال شارۋاشىلىق وڭىرىندەگى بۇقارانىڭ ءوندىرىس، تۇرمىسىنا قولايلىلىق جاسادى.

"بۇرىن ءبىز كوشكەندە دەمالماقشى بولساق، تەك قانا ءشوپتى جەرلەرگە اۋناي كەتۋشى ەدىك، جەر ءارى سۇڭق ءارى سىز، تازالىعى دا جاقسى ەمەس ەدى. قازىر ايالداماسىز بار، جۇنىڭ، ەلەكتردەن پايدالانۋ ەرەكشە قولايلى بولدى". جەمەنەي اۋدانى توستى اۋىلى قاراشوقى قىستاعىنداعى مالشى كاۋسار ايقىن "باقت ايالداماسىن" ماداقتادى.

توستى اۋىلىنداعى "باقت ايالداماسى" ارال جايلاۋىنا سالىنعان، يەلەگەن جەر كولەمى 500 شارشى مەترەدەن اسادى، تازالىق ءۇيى، مونشاسى، مال شىپاگەرلىك ءۇيى، ءماجىلىسحاناسى، دەمالۋ ءۇيى ورنالاستىرىلعان ءارى قىزمەت وتەۋمەن قامدايتىن قىزمەتكەرلەرى دە بار. توستى اۋىلدىق پارتكومنىڭ مۇشەسى ءمولدىر ماقسات بىلاي دەدى: "'باقت ايالداماسى' نان، كومىر، ءدارى ـ دارمەك سياقتى زاتتىق ماتەريالدار دايىنداپ، مالشىلاردىڭ حاۋىپسىز كوشۋىن قامتاماسىز ەتتى".

ءتىلشىنىڭ التاي ايماقتىق پارتكوم ۇيىمداستىرۋ بولىمىنەن ۇعىسۋىنا قاراعاندا، بيىل التاي ايماعى ءارقايسى جەردەگى بۇرىنعى بار مال شارۋاشىلىق كەڭسەلەرىنىڭ دارەجەسىن كوتەرىپ، جاڭالاپ، كۇن ەنەرگياسى ارقىلى ەلەكترمەن قامداۋ، جىلۋمەن قامداۋ جابدىقتارىن ورناتىپ، ورتانى قورعايتىن دارەتحانا، مال قورالايتىن قورشاۋ سالىپ، كوشكەن مالشىلاردىڭ ءوندىرىس، تۇرمىس قاجەتىن جاپپاي قامتاماسىز ەتكەن. قازىرگە دەيىن تۇتاس ايماقتا جيىنى 132 "باقت ايالداماسى" سالىنعان.

"ءبىز تاعى 'باقت ايالداماسى' ارقىلى پارتيانىڭ حالقتا تىيىمدىلىك جاساۋ ساياساتىن ۇگىتتەپ، مالشى بۇقارانى پارتيانىڭ ەەيىرىنە العىس ايتۋعا، پارتيانىڭ سوزىنە قۇلاق اسۋعا، پارتيانى دەڭگەگە اناعۇرلىم جەتەكتەۋدى تۇستىك"، ـ دەدى التاي ايماقتىق پارتكوم ۇيىمداستىرۋ ءبولىمىنىڭ ورىنباسار باستىعى ساي ۇيۇي.

م